

ІННОВАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, РІШЕННЯ

Володимир Нежиборець,
*учений секретар НДІ інтелектуальної власності
АПрН України, кандидат економічних наук*

На початку ХХІ століття найважливішим завданням державної політики в Україні стає формування інституціональних механізмів та інфраструктур інноваційної моделі економіки на усіх рівнях — національному, регіональному, локальному.

Базовими поняттями інноваційної економіки стають інновація, інноваційна діяльність, інноваційна інфраструктура.

Незважаючи на це, на цей час не має чіткого визначення нормативно-правовими актами України всіх елементів ринкової інноваційної інфраструктури, що можуть бути за призначенням віднесені до групи об'єктів підтримки інноваційної діяльності.

В практиці міжнародних і вітчизняних установ, що працюють у сфері інноваційної діяльності, широко використовуються наступні поняття щодо визначення інноваційної інфраструктури.

Інноваційна інфраструктура — сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно — комунікативні, юридичні, освітні тощо) [1].

До об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва відносяться: бізнес-центри, бізнес-інкубатори, технопарки, лізингові центри, фінансово-кредитні установи (кредитні спілки, інші установи взаємного кредитування, кредитно-гарантійні установи), фонди підтримки підприємництва, інвестиційні, інноваційні фонди і компанії, довірчі товариства, фондові і товарні біржі, інформаційно-консультивні установи, страхові компанії, аудиторські фірми [2].

Інноваційна інфраструктура — організації (установи), які сприяють здійсненню інноваційної діяльності, себто комплекс організацій (установ), що мають підлеглий і допоміжний характер, які обслуговують інновацію і забезпечують умови нормального протікання інноваційного процесу. До складу інфраструктури входять: інноваційно-технологічні центри, технологічні інкубатори, технопарки, учбово-ділові центри і інші спеціалізовані організації [3].

Інноваційна інфраструктура зумовлює темпи (швидкість) розвитку економіки країни. Досвід розвинених країн світу підтверджує, що в умовах глобальної конкуренції на світовому ринку неминуче виграє той, хто має розвинену інфраструк-

туру створення і реалізації інновацій, хто володіє найбільш ефективним механізмом інноваційної діяльності.

Ми згодні з думкою авторів [4], що економіка суспільства є інноваційною, якщо в суспільстві є розвинені інноваційні інфраструктури, які здатні оперативно і гнучко реалізовувати необхідні в даний момент інновації, засновані на високих виробничих технологіях, і розвернути інноваційну діяльність.

Ці структури мають бути універсальними і здійснювати створення будь-яких інновацій і розвиток будь-яких виробництв на конкурентоздатної основі. При цьому повинна бути налагоджена гнучка система випереджаючої підготовки і перепідготовки кадрів-професіоналів у сфері інноватики і інноваційної діяльності, ефективно реалізуючих комплексні проекти відновлення і розвитку вітчизняних виробництв і територій.

В їх розумінні інноваційна інфраструктура є основним інструментарієм і механізмом інноваційної економіки, вона здатна підняти економіку країни на дуже високий рівень. Виходячи з такого розуміння, інноваційна інфраструктура — це сукупність взаємозв'язаних, взаємодоповнюючих виробничо-технічних систем, організацій, фірм і відповідних організаційно-керуючих систем, необхідних і достатніх для ефективного здійснення інноваційної діяльності і реалізації інновацій.

Цілеспрямована державна політика у створенні сприятливих умов для розвитку інноваційних процесів — основа корінного перелому в підвищенні конкурентоспроможності вітчизняних виробництв. Створена з активною державною підтримкою інноваційна інфраструктура —

інноваційно-технологічні центри, технопарки, інкубатори бізнесу, інформаційні системи, фонди підтримки інновацій, зокрема, венчурні, розвинена система підготовки і підвищення кваліфікації фахівців в галузі менеджменту — дозволяє розширити масштаби інноваційних процесів, залишаючи в них все нових і нових учасників [5].

Формування інноваційної інфраструктури повинне базуватись на таких принципах: адекватність інфраструктури рівню розвитку регіону, відповідність реальним потребам, раціональне територіальне розміщення, функціональна концентрація на гострих проблемах інноваційної діяльності, доступність послуг для підприємців (територіальна, інформаційна, вартісна), застосування державних і недержавних ресурсів.

З метою удосконалення інноваційної інфраструктури слід ширше застосувати науково-технічний потенціал регіону (науково-виробничі підприємства, конструкторські бюро, лабораторії).

На даному етапі важливими завданнями залишається упорядкування діяльності існуючих об'єктів інноваційної інфраструктури та координація процесів створення і розвитку нових установ, їх організаційне та методичне забезпечення.

Для мотивації бізнесу до інновацій, необхідно створювати адекватні правові, економічні, податкові механізми, всіляко сприяти розвитку інноваційної інфраструктури.

Якнайкращим варіантом розвитку інноваційного середовища є налагодження тісного контакту між державою, безпосередньо зацікавленою в зростанні інновацій, що підвищують соціально-економічне благополуччя громадян, освітою в особі ви-

щих учебових закладів, що виступають як джерело інноваційних ідей, і бізнесом, здатним здійснити фінансування інноваційних розробок. Можливість здійснити вищено назване завдання надає створення мережі технопарків.

Стимулювання зростання інновацій у сфері високих технологій повинне здійснюватися за рахунок застосування фінансових коштів в область інноваційного підприємництва і утримання висококваліфікованих кадрів шляхом створення нових робочих місць високого рівня престижу. Це і є основними завданнями технопарків в світовій практиці.

Досягнення даних завдань можливе за рахунок тісної взаємодії капіталу (відособленого майна) і науково-технічного центру (вищого учебового закладу), чиє науково-дослідну, дослідно-конструкторську та технологічну діяльність даний капітал покликаний фінансувати. Вказаній капітал утворюється за рахунок внесків інвесторів в статутний капітал комерційної організації, сама конструкція якої припускає відособлення майна юридичної особи від майна його засновників, а отже, служить формуванню капіталу.

Таким чином, технопарк — така форма організації співпраці комерційної організації, науково-технічного центру і підприємства (тут під підприємством розуміється не майновий комплекс, а суб'єкт підприємницької діяльності — комерційна юридична особа), націлених на виробництво високотехнологічної продукції, при якому комерційна організація здійснює фінансування науково-дослідної і дослідно-конструкторської діяльності науково-технічного центру, науково-технічний центр надає результати своєї діяльно-

сті комерційної організації, що здійснює впровадження результатів даної діяльності у виробництво на підставі договору з підприємствами [6].

Не дивлячись на те, що технопарки існують більш півстоліття, на даний момент не існує загальноприйнятого їх визначення або сталої класифікації. Міжнародна асоціація технологічних парків [7] на початку 2002 роки запропонувала наступне визначення:

"Технологічний парк — це організація, керована фахівцями, головною метою яких є збільшення добробуту місцевого співтовариства за допомогою просування інноваційної культури, а також змагальності інноваційного бізнесу і наукових організацій. Для досягнення цієї мети технопарк стимулює і управляє потоками знань і технологій між університетами, науково-дослідними інститутами, компаніями і ринками. Він спрощує створення і зростання інноваційних компаній за допомогою інкубаційних процесів і процесів виведення нових компаній з тих, що існують (*spin-off processes*). Технопарк крім високоякісних площ забезпечує інші послуги" [8].

Таке широке визначення технопарку мало на своїй меті обійтися всі існуючі в світі моделі. Таким чином дане визначення задає мінімальний набір стандартів і вимог для претендента на звання "технологічний парк". Міжнародна асоціація технопарків особливо відзначає еквівалентність таких понять як "технологічний парк", "технопол", "технологічний ареал", "дослідницький парк" і "науковий парк". У Великобританії звичайно використовують термін "науковий парк", в США — "дослідницький парк", в Росії — "технопарк".

Організації, покликані стимулювати створення технологічних парків на своїй території визначають їх конкретніше. Так, Інноваційна рада Квінсленда пропонує наступне формулування:

"Технологічний парк — це юридична особа, створена для адекватнішого використання наукових і технологічних ресурсів для поліпшення економічної бази регіону. Місією технопарку є стимулювання регіонального розвитку, деіндустріалізація, а також спрощення реалізації комерційних і промислових інновацій. Діяльність технопарку збагачує наукову і/чи технічну культуру регіону, створює робочі місця і додану вартість" [8].

За даними Міжнародної асоціації технологічних і наукових парків, яка об'єднує нині 325 таких організацій в 70-ти країнах, дві третини всіх технопарків світу були створені після 1980 року.

У Росії першими технопарками вважаються ще радянських часів "наукогради", а в 2007 році з федерального бюджету на розвиток семи нових технопарків планується виділити 2 мільярди карбованців (приблизно 75 мільйонів доларів).

У більшості технопарків — і за кордоном, і тепер в Росії — передбачається створення так званих "інкубаторів" бізнесу, тобто таких підрозділів, які спеціально використовуються для "вирощування" нових компаній інноваційного бізнесу буквально "з нуля".

Бізнес-інкубатори за своєю суттю це комплекс (приміщення, комунікації, бухгалтерія, господарська частина), який обслуговуватиме роботу створених фірм. Тут можуть "вирощуватися" 10-20-100 підприємств, які за декілька років повинні встати

на ноги і піти працювати на економіку краю і Росії [9].

Мета створення технопарків — стимулювання зростання інноваційної складової, як одного з найважливіших системних чинників економічного розвитку, формування конкурентних переваг вітчизняної економіки, забезпечення національної безпеки країни.

Завдання:

- залучення фінансових коштів в галузь інноваційного підприємництва;
- створення інфраструктурного середовища для розвитку інноваційних продуктів;
- утримання висококваліфікованих кадрів шляхом створення нових робочих місць відповідного рівня престижу [10].

Світовий досвід становлення технологічного ринку в США, Японії, Швеції, Тайвані і ін., показує, що основним елементом державної політики в розвинених країнах є програми стійкого розвитку і створення техноекополісів і *технопаркових структур як інноваційних центрів*. Економічний розвиток на зразок техноекополісів і технопарків перетворює периферійні області з відносно відсталою економікою у високорозвинуті регіони, забезпечені високими технологіями в різних сферах промислового і сільськогосподарського виробництва, транспорту, зв'язку. При цьому розв'язуються региональні завдання соціального розвитку, зокрема, створення додаткових робочих місць, підготовка власних фахівців, створення інфраструктури і ін.

У розвинених країнах ці структури розміщуються при великих наукових центрах. Користувачами технопарків виступають маленькі приватні фірми, засновані, як правило,

молодими вченими, які прагнуть започаткувати конкурентоспроможний бізнес. Без відповідної допомоги, на початковому етапі, поява високотехнологічного бізнесу просто неможлива. Чим складніша наукова концепція, закладена в основу бізнес-проекту, тим більша підтримка має бути надана. Зазвичай послуги технопарку після відповідного обговорення бізнес-проекту незалежні експерти надають на період до 5-7 років. За цей час необхідно відпрацювати технологію, знайти партнерів і, найголовніше, — споживачів продукції. Фінансова діяльність компанії протягом цього періоду перевбуває під безпосереднім контролем якогось банку (як правило, приватного), який може надати необхідну допомогу, але водночас контролює кожну угоду і стежить за тим, аби всі зусилля започаткованої справи, були спрямовані на розвиток бізнесу.

На жаль, у наших реаліях технопарками оголошуються підприємства, в яких працюють десятки і більше людей, використовуючи вже досить розроблені й налагоджені технології.

У надрах деяких науково-дослідних інститутів трапляються по-

підприємницькому налаштовані люди, які прагнуть розпочати бізнес, побудований на науковому досвіді. Проте через відсутність справжніх технопарків вони фактично займаються прихованою комерцією на робочих місцях, маскуючи свою діяльність під науку й використовуючи інфраструктуру інститутів не за призначенням [8].

З усіх визнаних у світі елементів забезпечення інноваційної діяльності в Україні присутні певним чином тільки технологічні парки, якими вироблено науковою продукцією лише на 1,5 млрд. дол. і створено 3 тисячі нових робочих місць, що у кілька десятків разів менше, ніж в окремих технопарках Китаю чи Індії [9].

Кількість об'єктів інноваційної інфраструктури в Україні [11] наведено в табл. 1.

На Всесвітньому форумі ООН (Ріо-де-Жанейро, 1992) за прийнятою Програмою стійкого розвитку, в розділі "Засоби здійснення" інвестиції, які виділені на організацію нових форм поселень, у 4-7 разів перевищують такі найважливіші розділи як охорона здоров'я, ліквідація бідності і освіта. Близько половини від фінансування всієї Програми йде

Таблиця 1
Кількість об'єктів інноваційної інфраструктури в Україні

№ з/п	Об'єкти інноваційної інфраструктури	1998 р.	2000 р.	2002 р.	2004 р.
1	Бізнес-інкубатори	28	46	63	73
2	Бізнес-центри	57	132	257	300
3	Регіональні центри підтримки підприємства	48	72	107	149
4	Технопарки	-	7	15	17

на організацію Поселень. Співвідношення виділених ООН коштів відображають розуміння громадськістю всієї важливості розробки науково-обґрунтованих соціально-економічних структур для майбутнього людства.

Теоретичною основою для вирішення вказаних проблем стала концепція Ф. Перро "полюси зростання", згідно якої розвиток периферійних районів йде навколо "вогнищ або полюсів зростання" [12].

В умовах обмеженості державного фінансування ідея осередкового фінансування привернула увагу економістів і політиків спочатку в США, а потім і в інших країнах. Сам термін "технополіс" з'явився в Японії. У інших країнах дотепер застосовуються його синоніми: високотехнологічні центри, наукові і технологічні парки і т.п. Якщо поняття "технопоселення", "технопарки" і "академгородки" використовуються для будь-якого територіального утворення наукового і високотехнологічного профілю, то поняття "технополіс" в його сучасному сенсі відноситься звичайно до цілого регіону або міського поселення в цілому. Її кінцева мета полягає в створенні сприятливих умов життя і діяльності населення на периферійних територіях на основі інтенсифікації освоєння власних ресурсів за умови економічної ефективності, екологічної безпеки і соціального комфорту.

Концепція технополісів останнім часом зазнала ще і доповнення екологічними програмами, в ряді випадків стала називатися концепцією техноекополісів і є синтез чотирьох напрямів: стратегії досліджень у області наукомікої технології, програм регіонального розвитку, процесу нововведень і поєднання інтересів

сьогодення і майбутнього покоління. Найбільш закінчену форму ця концепція набула в Японії при розробці програми "Технополіси".

Програми стійкого розвитку, що враховують інтереси нинішнього і майбутніх поколінь з погляду соціальних, економічних і екологічних вимог, стають основними в державній політиці найбільш розвинених країн. Одним із стержневих напрямів цієї політики є розробка і створення технополісів і технопаркових структур, які орієнтують інноваційну політику цих країн.

В умовах глобального дефіциту бюджету пошук і формування ефективних принципів і моделей державної регіональної політики грає виключно важливу роль. В рамках єдиної держави політика створення технополісів направлена на забезпечення самостійного соціально-економічного розвитку регіонів на основі використання їх внутрішнього потенціалу і поєднання інтересів регіону і центру [12].

Останніми роками намітився інтерес до проблеми створення техноекополісів в Росії, що пов'язане, в першу чергу, з потребою в нових концепціях господарювання і взаємодії територій і держави у процесі становлення ринкових відносин. При цьому необхідно враховувати, що будь-які спроби використання зарубіжного досвіду розвитку техноекополісів в Росії повинні бути, безумовно, узгоджені з місцевими умовами, такими як соціально-економічні, природнокліматичні, демографічні та інші.

Зараз в Росії розробляється декілька програм техноекополісів, які можна об'єднати в генеральну програму "Російський Техноекополіс". Теоретична база проекту техноеко-

поліс показується на результатах, одержаних в ІПУ РАН при розробці наступних проектів: Федеральна Програма соціально-економічного розвитку Далекого Сходу і Забайкалья (Техноекополіс Комсомольськ — Амурськ — Сонячний); Федеральна Програма розвитку Півночі; Федеральна Програма "Сибір"; Технополіс "Російський ядерний Центр-Арзамас-16" і т.п.)

Загальний обсяг інвестицій у створення технопарків у сфері високих технологій в семи регіонах РФ складе близько \$2 млрд. [9].

Тільки до бюджету Московської області щорічні надходження від нових технопарків, які з'являються в Димитрові, Дубні, Чорноголівці, Троїцьку і інших містах Підмосков'я, складуть 17 млрд. крб. Взагалі, у Підмосков'ї із створенням технопарків з'явиться 40 тис. нових робочих місць, буде створено вісім інкубаторів бізнесу, в яких створюється близько 60 нових промислових підприємств [13].

Для використання наукової бази Академії наук РФ у сфері приватно-державного партнерства в інноваційних галузях, на базі Наукового центру Російської Академії наук (РАН) в підмосковному м. Чорноголівка буде створено технопарк [14].

Важливість активізації формування інноваційної інфраструктури в Україні обумовлюють і увагу до неї з боку державних, законодавчих органів, вчених та практичних фахівців. Це взагалі підтверджується наступним.

Мінекономіки України розробило законопроект, який передбачає створення промислових парків. Вони можуть стати альтернативним варіантом вільним економічним зонам (ВЕЗ) і територіям пріоритетного

розвитку (ТПР) та інструментом за-лучення інвестицій.

Ідея промпарків полягає в підготовці інфраструктури для початку різнопрофільних виробництв, які компактно розташовуватимуться в єдиній зоні.

Уряд вже запланував реалізацію пілотних проектів, зокрема, в Криму, в Київській, Львівській, Одеській і Харківській областях. Найпершим став парк в 30 км від столиці, уздовж траси Київ — Москва. За будівництво промпарка узялася "Київська інвестиційна група", яка має намір вкласти в об'єкт мінімум \$60 млн. Розпочато будівництво аналогічних зон поблизу Вишгороду і Глевахи, а також в Одеській і Харківській областях. Крім того, починається будівництво парку на території Соломонове в Закарпатській області, де компанія "Єврокар" займається автоскладальним виробництвом [15].

- Кабінет Міністрів України затвердив порядок розгляду проектів технологічних парків. Проект відповідних змін до Закону України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків" (від 12 січня 2006 року N 3333-IV) затверджено на засіданні 14 березня 2007 року [16].

- Постановою Кабінету Міністрів України № 517 від 21 березня 2007 р. затверджено порядок проведення моніторингу і здійснення контролю за реалізацією проектів технологічних парків.

Згідно Постанови порядок визначає процедуру проведення Міністерством освіти і науки моніторингу і здійснення контролю за реалізацією проектів технопарків, направлених на дослідження соціально-еконо-

мічних результатів функціонування технопарків шляхом проведення перевірок виконання зобов'язань з реалізації проектів [17].

- На основі договору між Східно-українським національним університетом ім. В. Даля і Луганською міською радою, міською молодіжною радою і приватними підприємцями буде здійснений проект "Інкубатор бізнесу".

Мета проекту — розширення можливостей застосування наукових розробок, впровадження інноваційних технологій, сприяння подальшому розвитку малого і середнього бізнесу серед молодих учених і студентської молоді. Проект покликаний підтримувати пріоритетні напрями розвитку молодіжного бізнесу в Луганську, сприяти розвитку системи взаємодії підприємців з органами державної влади, адміністрації міста і суспільства [18].

- Постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2006 р. N 1657 "Деякі питання організації діяльності технологічних парків" затверджено "Порядок державної реєстрації технологічних парків" [19].
- Прийнято Закон України "Про науковий парк "Київська політехніка" (від 22 грудня 2006 року N 523-V) [20].

Цей Закон регулює правові, економічні, організаційні відносини, пов'язані зі створенням і функціонуванням наукового парку "Київська політехніка", і спрямований на інтенсифікацію процесів розроблення, виробництва, впровадження високотехнологічної продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках, підвищення надходжень до державного та місцевих бюджетів шляхом поєднання освіти, науки і виробництва.

У даний час правова основа формування і вдосконалення інноваційної структури являє собою комплекс законодавчих і нормативно-правових актів, які регламентують такі питання:

- створення та функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів;
- визначення порядку формування і розгляду пріоритетних напрямів їх діяльності;
- удосконалення пільгового режиму діяльності технопарків;
- стимулювання діяльності територіальних інноваційних структур.

Законодавством України передбачається також створення таких основних видів інноваційних структур, як інноваційні бізнес-інкубатори, інноваційні центри, технопарки, технополіси, ефективність яких доведена досвідом розвинених країн.

Підводячи підсумок сказаному, хотілося б відзначити наступне.

1. За підрахунками спеціалістів, у цей час у країні діють 14 законодавчих актів, близько 50 нормативно-правових урядових актів, 100 різноманітних відомчих документів, що регламентують інноваційну діяльність за такими важливими аспектами, як визначення науково-технологічних та інноваційних пріоритетів, фінансове забезпечення інноваційної діяльності, функціонування технопарків тощо.

Разом з тим, більшість механізмів фінансової підтримки та податкового стимулювання, передбаченої цими актами, не застосовуються в повному обсязі. Крім того, відсутність сформованого системного підходу, науково обґрунтованих концептуальних засад щодо державної

науково-технологічної та інноваційної політики не компенсується кількістю законодавчих актів, численними змінами та доповненнями до них.

Світовий і вітчизняний досвід свідчить, що чим частіше змінюються правові норми, тим гірше вони виконуються.

2. На даний момент немає:
- чіткого визначення нормативно-правовими актами України всіх елементів ринкової інноваційної інфраструктури, що можуть бути за призначенням віднесені до групи об'єктів підтримки інноваційної діяльності;

- загальноприйнятого визначення або сталої класифікації технопарків.

3. Світовий досвід становлення технологічного ринку в розвинених країнах показує, що основним елементом державної політики є програми стійкого розвитку і створення техноекополісів і технопаркових структур, які виступають як основне джерело впровадження високих технологій у виробничий процес. ♦

Література:

1. Закон України *Про інноваційну діяльність від 04.07.2002 № 40-IV).*
2. Методичні рекомендації щодо формування та реалізації регіональних програм розвитку малого підприємництва,
<http://www.kyiv-obl.gov.ua/Docs/Metod.doc>
3. Инновационный дайджест. Национальный информационно-аналитический центр по мониторингу инновационной инфраструктуры научно-технической деятельности и региональных инновационных систем (НИАЦ МИИРПИС), 18 — 24 декабря 2006 г. www.miiiris.ru
4. Т. А. Исмаилов, Р. С. Гамидов. Инновационная экономика — стратегическое направление развития России в XXI веке./ Ж. "Инновации", № 1, 2003. <http://stra.teg.ru/lenta/innovation/515>)
5. Арзамасцев Н.В., Продвижение на рынок научоемкой продукции — основная задача государственной инновационной политики.
<http://www.ptechnology.ru/Innovac/Innovac2.html>
6. Григорий Томчин. Роль Технопарков в инновационном развитии экономики.// Пленарное заседание Общественной палаты РФ "Промышленная политика и инновации в РФ" <http://www.tomchin.ru/items/52.html>.
7. http://technopark.al.ru/tpark/iasp/01_intro_a.htm.
8. Технопарки как инструмент интенсификации развития производства. Понятие, функции и задачи технопарков.
<http://www.raexpert.ru/researches/technopark/part1/>.
9. Александр Гостев, Сергей Сенинский. Развитие и концепция создания технологических парков.
http://www.ras.ru/digest/showdnews.aspx?id=5d58ca91-1556-414a-9969-41346beeb017&_Language=ru.

10. Татьяна Гусева. Цель создания технопарков.
<http://www.rabotodateli.ru/article/546.html>.
11. І.Ю.Матюшенко. Перспективи створення національної інноваційної системи в Україні. Материалы I Международного инновационного форума содружества назависимых государств. (10—16 сентября 2006 года, г. Алушта).
12. Ф.Ф. Пашенко, И.С. Дургарян. Инновационные центры и технопарковые структуры. <http://www.ptechnology.ru/Innovac/Innovac25.html>.
13. Технопарки увеличат бюджет Московской области на 103,7 млрд. руб. (<http://innopolis.info/news/inno/2007/04/02/8737.html>).
14. На базе научного центра РАН создадут технопарк.
<http://innopolis.info/news/inno/2007/04/02/8735.html>.
15. Кабмін України створить промислові парки.
<http://innopolis.info/news/inno/2007/04/25/8887.html>.
16. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків" та інших законів України, 12.01. 2006, № 3333 — IV.
17. Постанова КМУ від 21 березня 2007 р. N 517 "Про затвердження Порядку проведення моніторингу та здійснення контролю за реалізацією проектів технологічних парків".
18. У Луганську створять "Інкубатор бізнесу".
<http://innopolis.info/news/inno/2007/04/19/8844.html>.
19. Постанова КМУ від 29 листопада 2006 р. N 1657 "Деякі питання організації діяльності технологічних парків".
20. Закон України "Про науковий парк "Київська політехніка", 22.12.2006, № 523 — V.

ЦІКАВО ЗНАТИ

СТВОРЕНО НАДІЙНИЙ ЗАСІБ ВІД ХРАПУ

Проблема храпіння під час сну, досить неприємна. Адже страждає не тільки людина, яка хропе, але й її близькі. Щоб подолати храпіння застосовують різноманітні методи: вживають трав'яні настої, роблять спеціальні вправи. Але, не завжди це допомагає.

Вирішити проблему храпіння зумів німецький вчений Дариуш Базаргані, він як ніхто інший розумів "храпунів", адже сам страждав від власного храпу. Вчений створив спеціальну комп'ютеризовану подушку, що дозволить боротися із храпом. Подушка підключається до комп'ютера і регулює положення голови сплячого доти, поки той не перестає храпіти. Комп'ютер регулює подачу повітря у відсіки подушки, змінюючи положення голови людини. Сам комп'ютер розміром завбільшки за невеличку книгу, що дуже зручно. Крім того, цей винахід здатен робити масаж шиї, що також непогано.

За матеріалами: <http://obozrevatel.com/news>